

ДАМАСКИН (ГРДАНИЧКИ), МИТРОПОЛИТ ЗАГРЕБАЧКИ*

Др Дамаскин (у свету Драгутин Грданички) рођен је у Лесковцу 20. јуна 1892. године. После завршене основне школе уписао се у деветоразредну Богословију светога Саве у Београду (1903) и завршио је 1912. У исто време учио је и Музичку школу у Београду. После завршене богословије предавао је музику у Првој крагујевачкој гимназији, а потом се уписао на Духовну академију у Петрограду (1913). Пре поласка у Русију замонашио га је у манастиру Раковици синђел Платон (Јовановић), потоњи епископ бањалучки, а митрополит Димитрије рукоположио га је у чин јерођакона. Духовну академију завршио је са степеном кандидата богословља 1917. године. Потом је завршио Филозофски факултет у Фрајбургу, Швајцарска, где је промовисан за доктора филозофије. За време Првог светског рата био је у Оксфорду парох и вероучитељ нашој избегличкој колонији, а једно време и војни свештеник Друге добровољачке дивизије у Русији. Од 1918. налазио се на положају професора Богословије светог Саве у Енглеској, Београду и Сремским Карловцима.

Од 1922. до 1923. синђел Дамаскин је био на положају првог секретара Српске патријаршије, а септембра 1924. године изабран је за доцента Богословског факултета у Београду. На овом положају затекао га је избор за епископа мukачевско-prјашевског 1931. У Епархији мukачевско-prјашевској епископ Дамаскин је вратио сву интелигенцију из унијатства у православље, донео Устав епархије, подигао већи број храмова, упутио на школовање у српске богословске школе завидан број свештеничких кандидата и подигао у Мукачеву зграду епископије.

По свом пристанку епископ Дамаскин премештен је 1938. на катедру Епархије америчко-канадске. Иако се у Америци није дugo задржао, епископ Дамаскин је тамо заорао дубоку бразду. Највећу пажњу посветио је црквеној просвети уопште, а посебно недељним црквеним школама. За његово време је Црквени-народни сабор допунио Епархијски устав донет за време епископа Мардарија. По своме пристанку изабран је за епископа банатског 1939. године. У Вршцу је епископ Дамаскин покренуо Банатски весник и покушао да преко Црквене музичке школе образује кадар црквених појаца и диригената, али је Други светски рат омео све његове племените намере.

Приликом попуњавања упражњених епархија, на првом послератном редовном заседању Светог архијерејског сабора 1947, изабран је за митрополита загребачког.

Умро је 7. октобра 1969. године у Београду и сахрањен је у манастиру Ваведењу, где је сахрањен и његов претходник митрополит Доситеј.